

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा - अक्टूबर - 2019

कक्षा-आचार्य(SEM-१)

प्रश्नपत्रम् - 4

गुणाः -70

(New)

विषयः - नव्यव्याकरणम्

कोड -C.C.4.1.3

समयः- 8 तः 11

पर्यन्तम्

दिनाङ्कः -12/10/2019

सन्दर्भग्रन्थः - लघुशब्देन्दुशेखरः (पञ्चसन्धिप्रकरणम्)

प्र. क्र. प्रथमान्वितिः (Unit 1) गुणाः

प्रश्न १ कस्याप्येकस्य प्रश्नस्य उत्तरं देयम्।

५

१ माहेश्वरसूत्रेषु यथाप्राप्तं सन्धिकार्यं कथं न भवति? यथाग्रन्थं लेखनीयम्।

२ 'ऊकालोऽङ्घ्रस्वदीर्घप्लुतः' सूत्रस्य यथाग्रन्थं व्याख्या कार्या।

प्रश्न २ कस्याप्येकस्य प्रश्नस्य उत्तरं देयम्।

१०

१ 'लण्' सूत्रस्थाकारः अनुनासिकाननुनासिको वा? स्वाधीतग्रन्थदिशा विवेचनीयः।

२ 'पूर्वत्राऽसिद्धम्' सूत्रस्य यथाग्रन्थं व्याख्या कार्या।

द्वितीयान्वितिः (Unit 2)

प्रश्न ३ निम्नलिखितयोरेकस्य सूत्रस्य लघुशब्देन्दुशेखरानुसारं व्याख्या कार्या। ५

१ अचश्च

२ नादिन्याक्रोशे पुत्रस्य

प्रश्न ४ कस्याप्येकस्य प्रश्नस्य उत्तरं देयम्।

१०

१ 'मिदचोऽन्त्यात्परः' सूत्रस्य लघुशब्देन्दुशेखरानुसारं व्याख्या कार्या।

२ 'अचः परस्मिन् पूर्वविधौ' सूत्रस्य यथाग्रन्थं व्याख्या कार्या।

तृतीयान्वितिः (Unit 3)

प्रश्न ५ निम्नलिखितयोरेकस्य सूत्रस्य स्वपाठ्यपुस्तकानुसारं व्याख्या कार्या। ५

१ न पदान्तादोरनाम्

२ नश्च

प्रश्न ६ कस्याप्येकस्य प्रश्नस्य उत्तरं देयम्। १०

१ 'यथासंख्यमनुदेशः समानाम्' सूत्रस्य लघुशब्देन्दुशेखरानुसारं व्याख्या कार्या।

२ 'ङमो ह्रस्वादचि ङमुणित्यम्' सूत्रस्य यथाग्रन्थं व्याख्या कार्या।

चतुर्थान्विति: (Unit 4)

प्रश्न ७ निम्नलिखितयोरेकस्य स्वपाठ्यपुस्तकानुसारं व्याख्या कार्या। ५

१ शर्परे विसर्जनीयः

२ ओतो गार्ग्यस्य

प्रश्न ८ कस्याप्येकस्य प्रश्नस्य उत्तरं देयम्। १०

१ 'इदुदुपधस्य चाप्रत्ययस्य' सूत्रस्य लघुशब्देन्दुशेखरानुसारं व्याख्या कार्या।

२ 'हलि सर्वेषाम्' सूत्रस्य यथाग्रन्थं व्याख्या कार्या।

प्रश्न ९ दशप्रश्नानामतिलघूत्तराणि लिखत। १०

१ नागेशभट्टस्य पितुर्नाम किम्?

२ आम्रायसमाम्रायशब्दयोः कुत्र प्रयोगो भवति?

३ लण् सूत्रस्थेन इत्संज्ञकेन अकारेण कस्य प्रत्याहारस्य सिद्धिर्भवति?

४ अन्योन्याश्रयदोषनिवारणाय कस्य सूत्रस्य आवृत्तिः क्रियते?

५ 'टित्' आगमः आद्यावयवः अन्तावयवो वा भवति?

६ चतुर्विधेषु आन्तर्येषु किम् आन्तर्यं बलवद् भवति?

७ व्यक्तिपक्षे इक्-प्रत्याहारस्थाः वर्णाः कतिवर्णानां बोधकाः भवन्ति?

८ 'इको यणचि' इत्यत्र यथासंख्येन कस्मिन् पक्षे निर्वाहो भवितुं शक्नोति?

९ 'श्रुना' इत्यत्र का विभक्तिर्विद्यते?

- १० 'वेद्मि' इत्यत्र दकारस्य स्थाने 'यरोऽनुनासिकेऽनुनासिको वा' सूत्रेण अनुनासिकः कथं न भवति?
- ११ 'मोनुस्वारः' सूत्रेण पदान्तस्य अथवा अपदान्तस्य मकारस्य स्थाने अनुस्वारो भवति?
- १२ 'हे मपरे वा' सूत्रे मपरे इत्यत्र कः समासः?
- १३ 'शर्परे' इत्यत्र कः समासः?
- १४ 'इणः षः' सूत्रेण कस्य स्थाने षकारादेशो भवति?
- १५ 'प्रथमयोः पूर्वसवर्णः' सूत्रेण किं कार्यं भवति?
